

Mensen met een lvb en naasten in coronatijd

NIVEL
Kennis voor betere zorg

Radboudumc

ZonMw

Welkom

Onderzoeksteam Radboudumc

Welkom

Onderzoeksteam 'Zorgen en Zwaaien'

Naasten van mensen met een verstandelijke beperking in coronatijd

Hennie Boeije
Femke van Schelven

Chantal Leemrijse
Ellen Zonneveld

NIVEL
Kennis voor betere zorg

ZonMw

Termen in Zorgen en Zwaaien, Covid-19 ZonMw

- **Wie zijn de naasten?**

Ouders, broers en zussen van mensen met een verstandelijke beperking

- **Wie zijn familieleden?**

Mensen met een lichte, matige of ernstige verstandelijke beperking

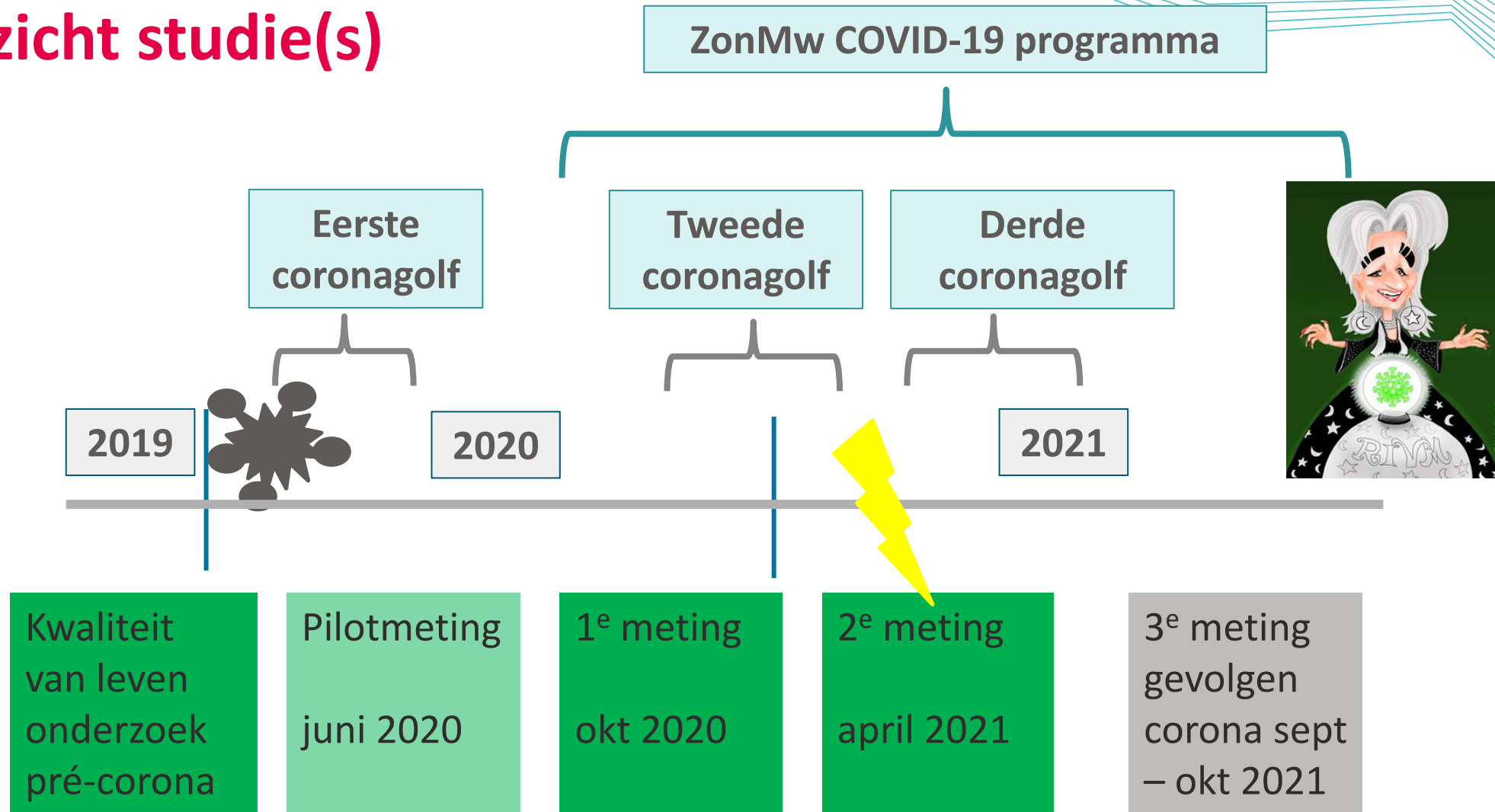
- **Welke woonsituaties?**

Instellingen, kleinschalige wooninitiatieven, **bij naasten thuis, (begeleid) zelfstandig wonend**

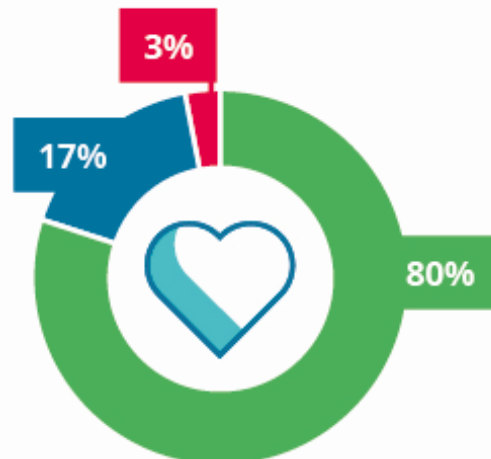
- **Waar kijken we naar?**

Kwaliteit van leven, welbevinden van familieleden, ervaren belasting, sociale steun, veerkracht..

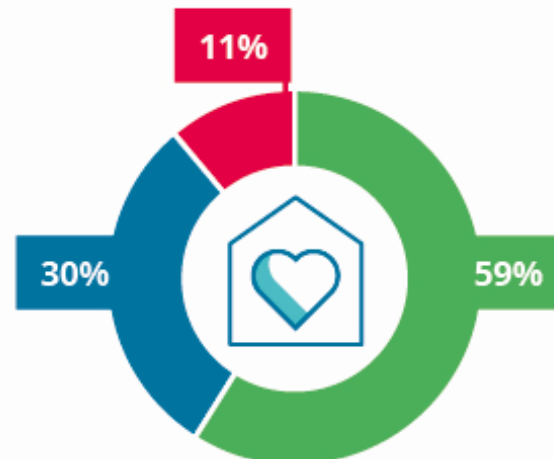
Overzicht studie(s)

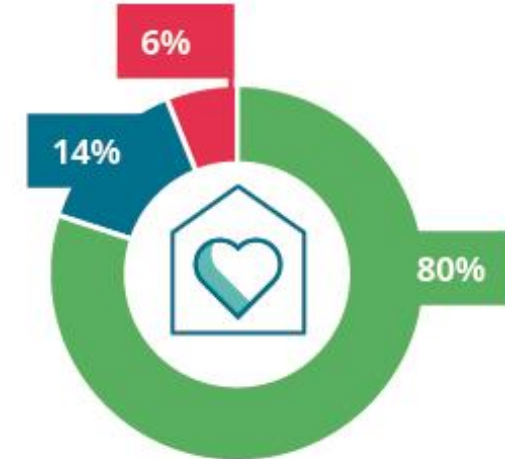
Hoe beoordeelt u uw kwaliteit van leven?

Alle naasten

Naasten met thuiswonende familieleden

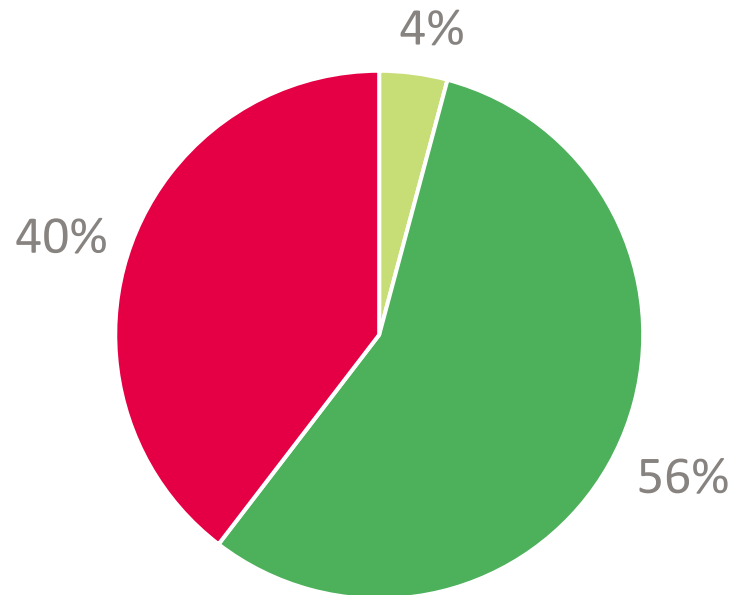

Naasten van familielid dat (begeleid) zelfstandig woont

● goed ● neutraal ● slecht

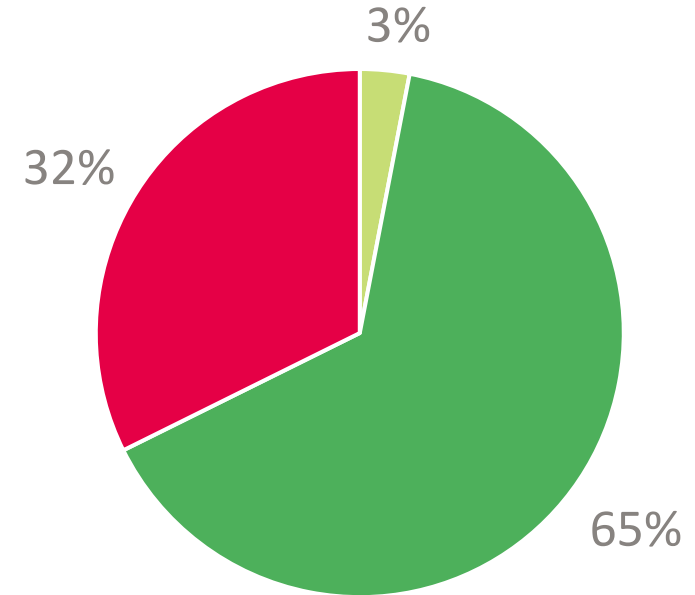
Gevolgen corona voor kwaliteit van leven

Naasten met thuiswonend
familielid

■ verbeterd ■ hetzelfde ■ verslechterd

Naasten met zelfstandig
wonend familielid

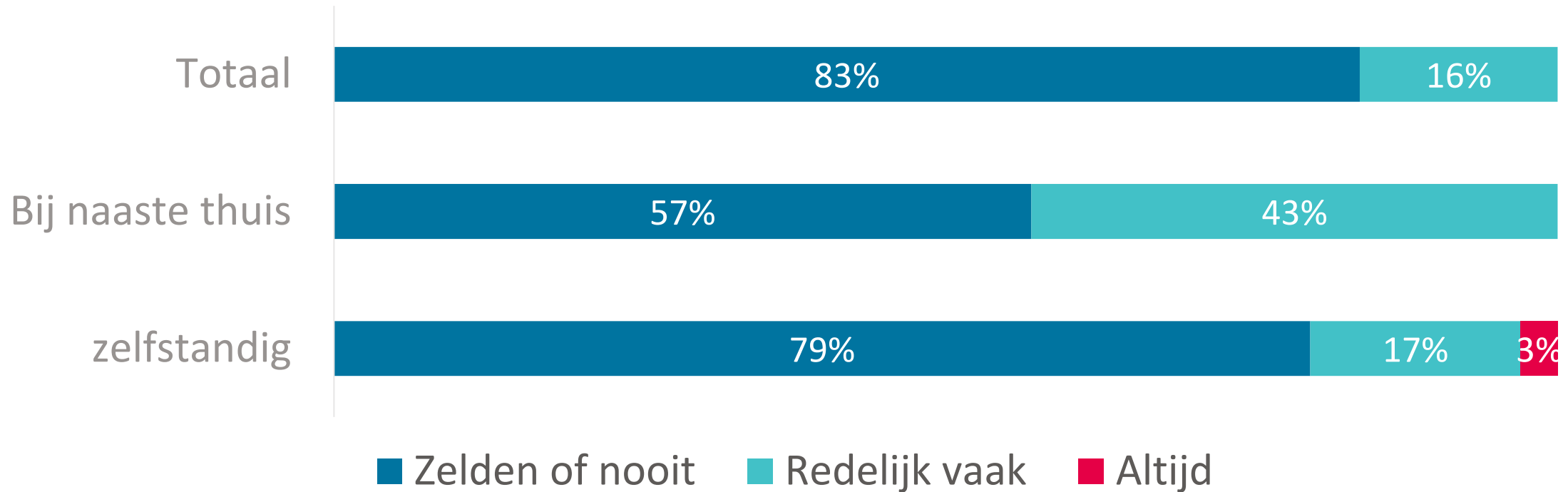

■ verbeterd ■ hetzelfde ■ verslechterd

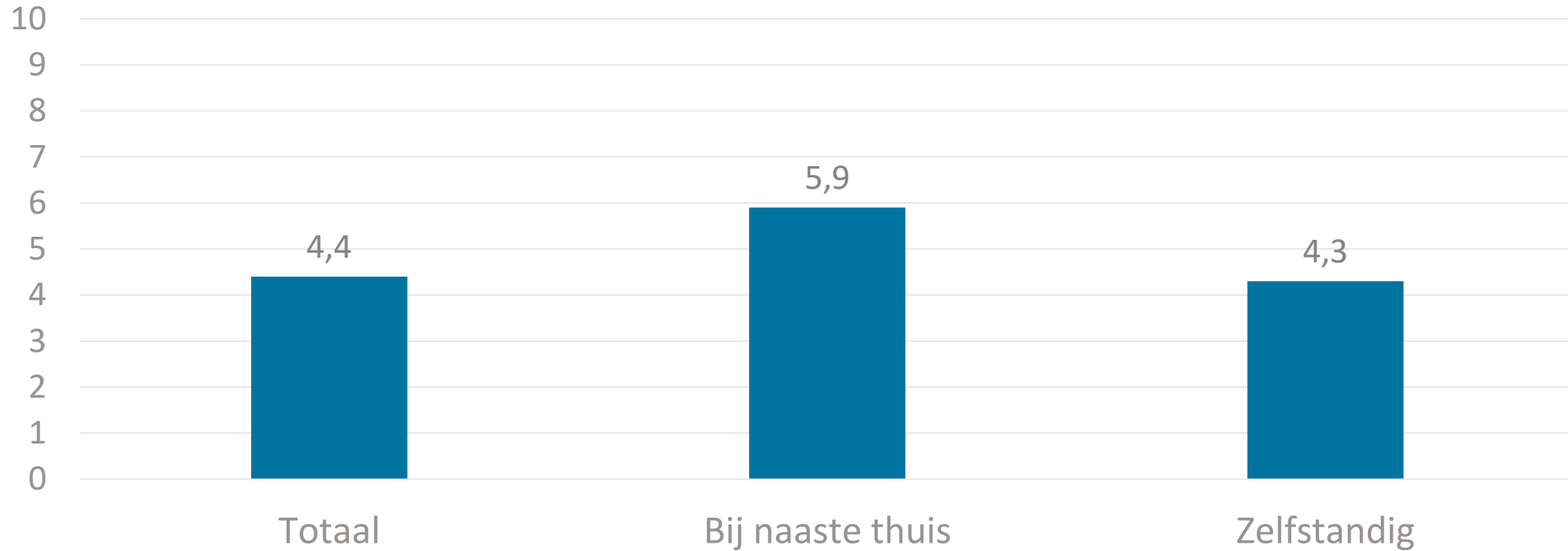

Negatieve gevoelens naasten

Hoe vaak voelt u zich somber, wanhopig of angstig?

Zorgbelasting (rapportcijfer)

Naasten met thuiswonnende familieleden vinden de zorg zwaarder dan andere naasten.

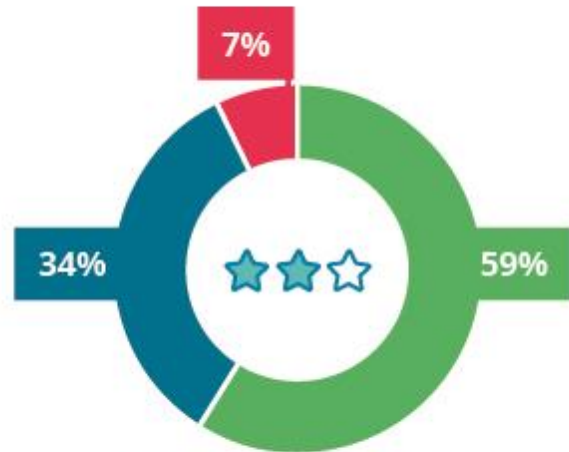
“Werken en zorgen voor een kind met een beperking is gewoon niet mogelijk. Als je dat dagen achter elkaar moet doen, zonder extra hulp, val je zelf gewoon om.”

41% van de naasten van een zelfstandig wonend familielid met een verstandelijke beperking geeft meer zorg dan voor Corona.

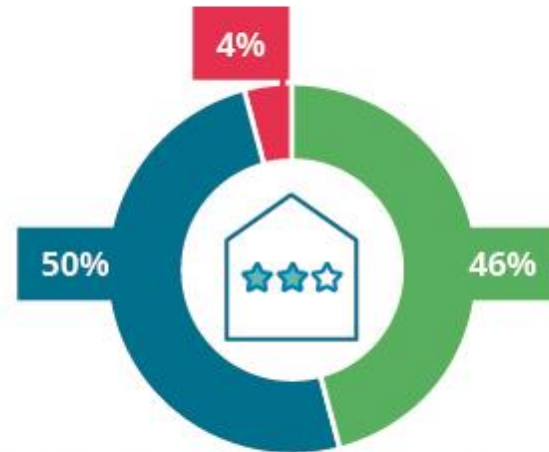

“Mijn naaste heeft veel minder sociale contacten nu. Hierdoor vind ik dat ik meer contact met mijn naaste moet hebben.”

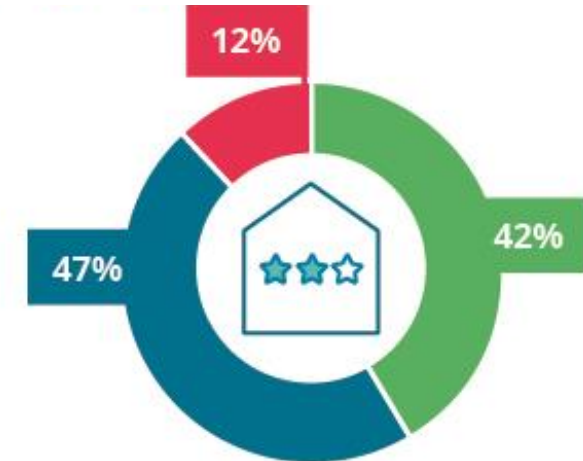
Hoe beoordeelt u het welzijn van uw familielid?

Alle mensen met een verstandelijke beperking

Mensen met een verstandelijke beperking die thuiswonen

Mensen met een verstandelijke beperking die zelfstandig wonen

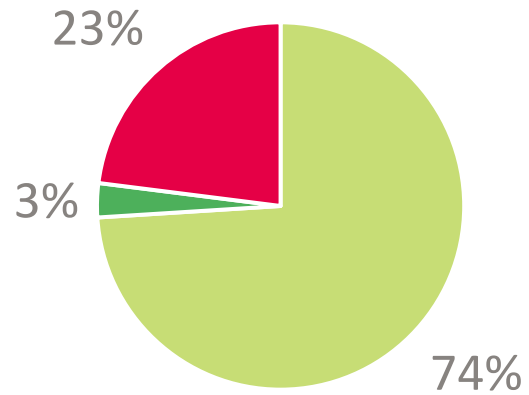
● goed ● neutraal ● slecht

“Ik wist eigenlijk niet wat corona betekende voor iemand met een verstandelijke beperking. Mijn zoon is erg afwezig en dat vind ik moeilijk om aan te zien. Nu is nog de vraag hoe we hem hierin kunnen ondersteunen.”

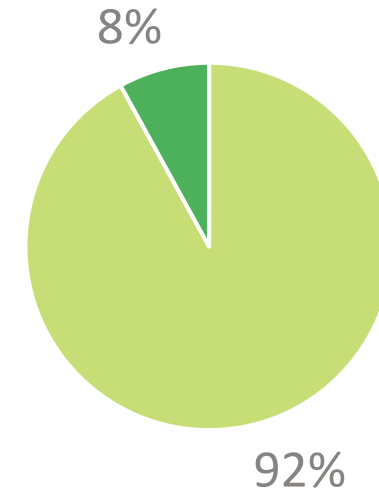
Vaccinatie (April 2021)

Naasten met thuis wonend
familielid

- ja of binnenkort
- nog niet uitgenodigd
- wil niet

Naasten met zelfstandig
wonend familielid

- ja of binnenkort
- nog niet uitgenodigd
- wil niet

Positieve ervaringen naasten thuiswonend familielid

- Meer samen thuis, dichterbij elkaar
- Minder sociale verplichtingen is fijn, meer rust
- Andere waardevolle bezigheden gevonden
- Eindelijk besloten dat familielid zelfstandig begeleid kan gaan wonen
- Financieel voordeel, 'PGB dagbesteding konden we zelf verdienen' .
- Begrip van anderen die zich nu enigszins kunnen voorstellen hoe sober het sociale leven is naast de 24-uurs zorg voor je kind

Positieve ervaringen naasten zelfstandig wonend familielid

- Gaf rust even niets te moeten, het leven is rustiger
- Jarenlang geen (direct) contact met familielid, is nu door corona hersteld
- Contact is wat hechter geworden
- Gezien dat familielid zich toch heel goed kan aanpassen

Impact van Covid-19 en maatregelen op de mentale gezondheid van mensen met een LVB

Radboudumc

Dit onderzoek wordt mogelijk gemaakt door ZonMw
Maakt onderdeel uit van het programma Covid-19.

Radboudumc

Achtergrond

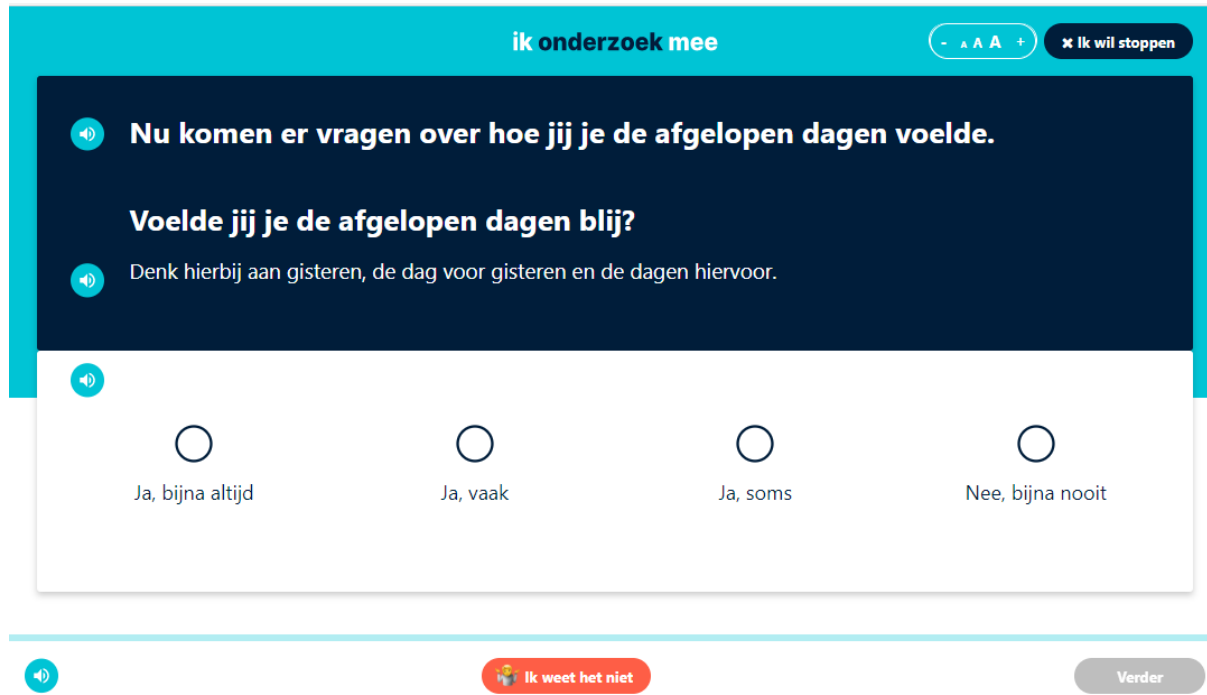
Reden/doel: Beter zicht op doelgroep & betere ondersteuning aan doelgroep.

Opzet: 3 vragenlijst gedurende 1.5 jaar. Aangevuld met duidingssessies.

Werving: Via organisaties in netwerk.

Voorbeeldvraag

Via **platform Ikonderzoekmee.nl** speciaal ontwikkeld met en voor de doelgroep.
Gebruikerstest met doelgroep

The screenshot shows a survey interface with a teal header. The header contains the text 'ik onderzoek mee', a font size adjustment icon, and a button labeled 'Ik wil stoppen'. The main content area has a dark blue background with a question: 'Nu komen er vragen over hoe jij je de afgelopen dagen voelde.' Below this is a sub-question: 'Voelde jij je de afgelopen dagen blij?' followed by the instruction 'Denk hierbij aan gisteren, de dag voor gisteren en de dagen hiervoor.' The response options are presented in a white box with four radio buttons: 'Ja, bijna altijd', 'Ja, vaak', 'Ja, soms', and 'Nee, bijna nooit'. At the bottom of the interface, there is a navigation bar with a back arrow, a button labeled 'Ik weet het niet' with a question mark icon, and a button labeled 'Verder'.

Vragenlijst in te zien via
[https://ikonderzoekmee.nl/
vragenlijst/co2-test](https://ikonderzoekmee.nl/vragenlijst/co2-test)

Populatie

- **Onderverdeling** laaggeletterd / LVB:
gebaseerd op krijgen van begeleiding
- **Vergelijking** met GGD panel Gelderland-midden en Gelderland-Zuid

---

Achtergrondkenmerken populaties

Groep lvb (M1: n=205 M2: n=216)

Lager opgeleid, vaker in wooninstelling of alleen.

GGD panel (M1 n=2930 M2: n=3225)

Meer vrouwen, hogere leeftijd -> gewogen vergelijking met onze doelgroep
Hoger opgeleid en woont bijna allemaal samen.

Filmpje Sterkstudenten HAN

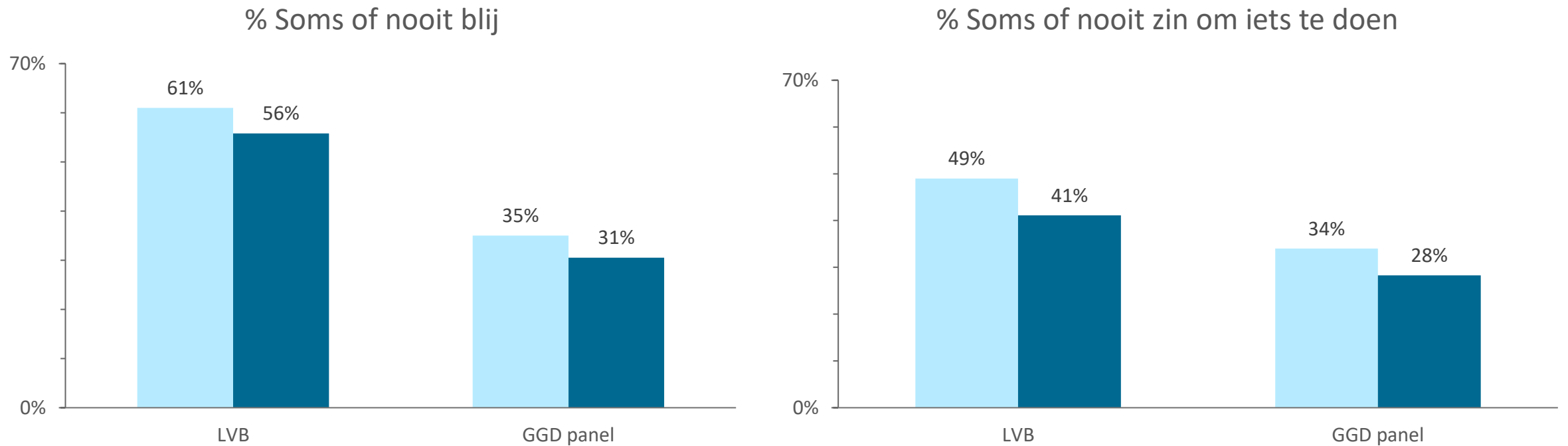

Mentale gezondheid

Huidige situatie mentale gezondheid

■ Meting 1
■ Meting 2

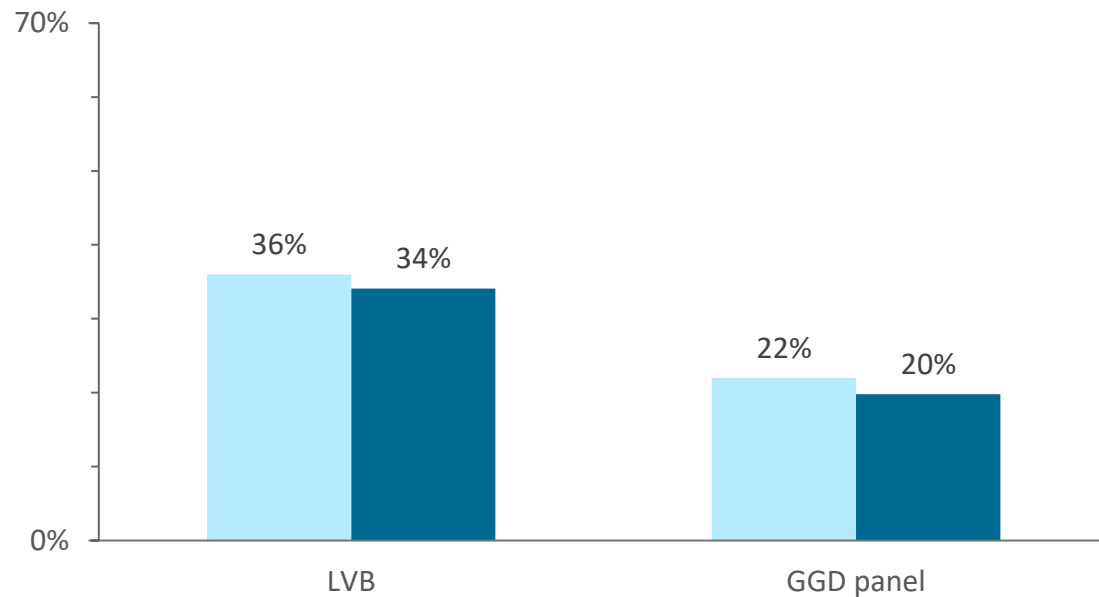

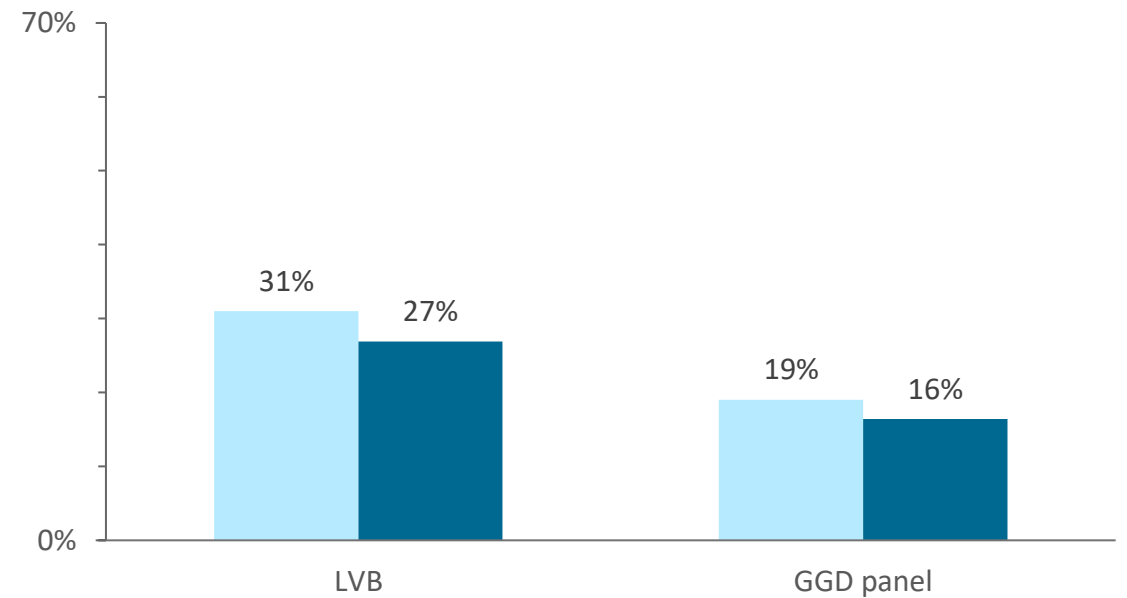
Huidige situatie mentale gezondheid

■ Meting 1
■ Meting 2

% Vaak of altijd zorgen

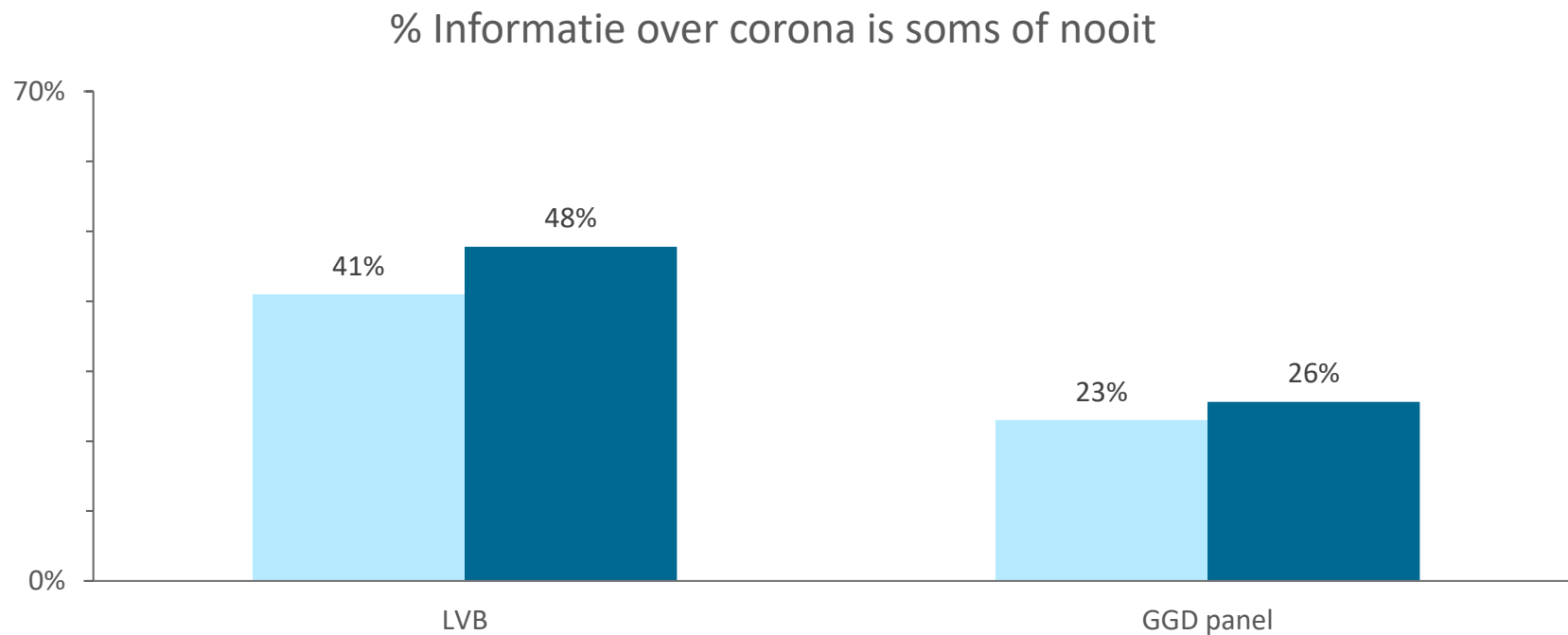

% Vaak of altijd gestresst

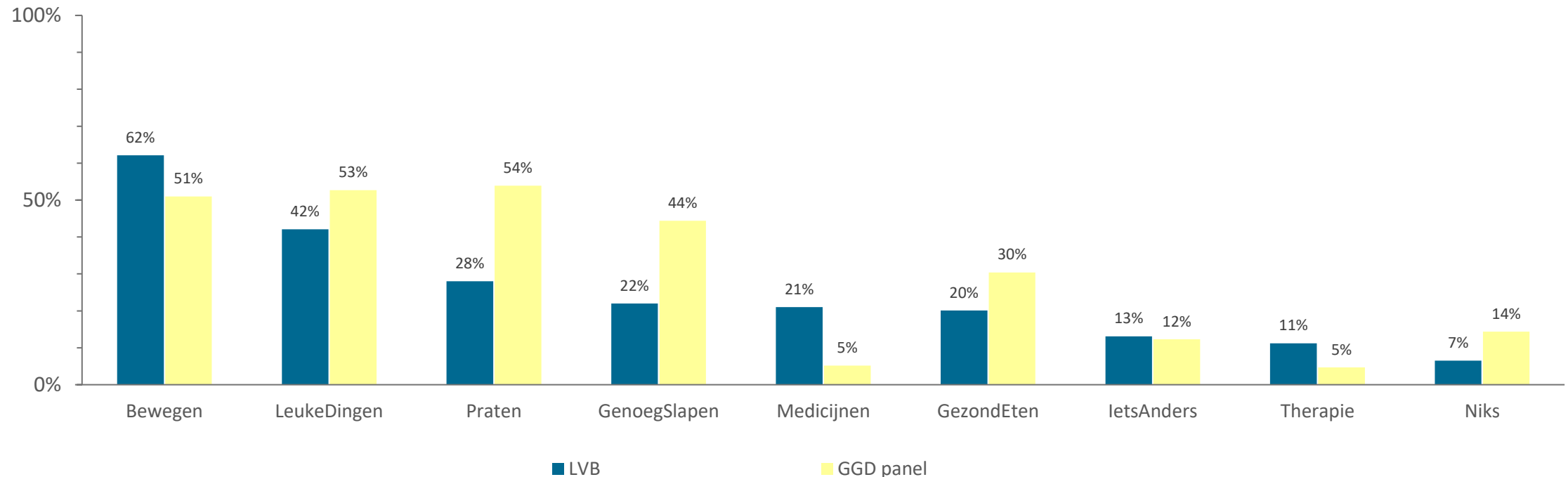
Duidelijkheid informatie

■ Meting 1
■ Meting 2

Omgaan met gevoelens

Wat doe jij om met je gevoelens om te gaan?
Bijvoorbeeld als jij verdrietig bent. Of gestrest bent.

Behoeftedoelgroep:

Mentale gezondheid

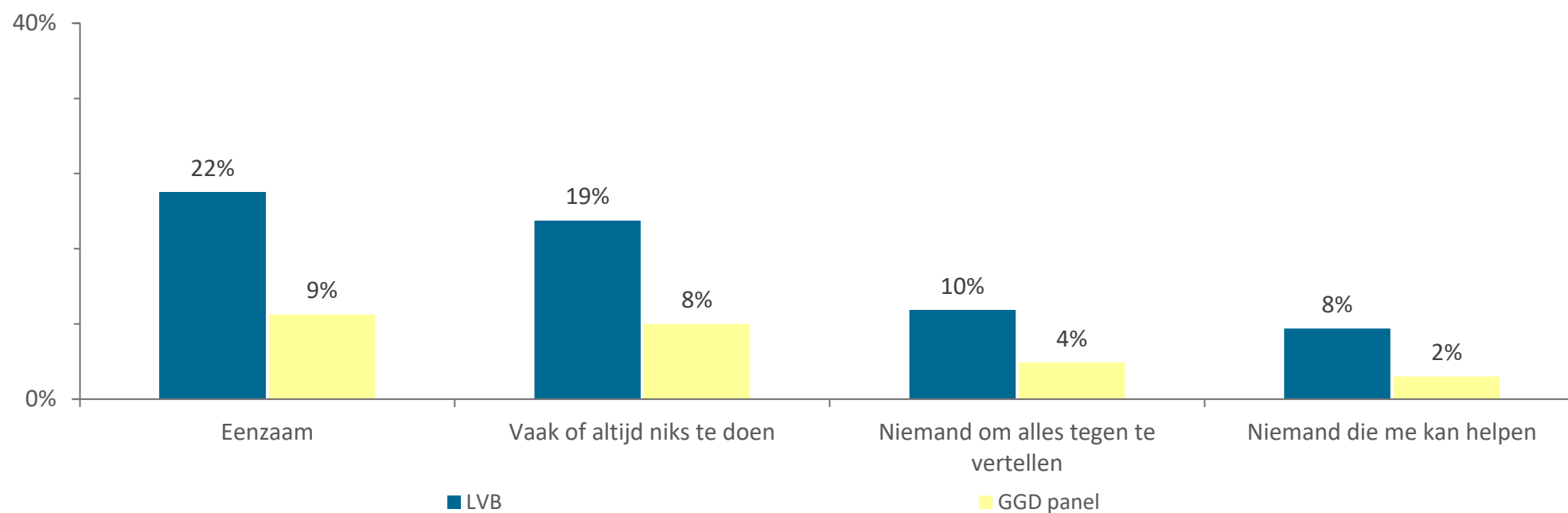
- Motiveer gezonde leefstijl (ook preventief)
- Van regels stap voor stap naar praktijk
- Maak zorgen bespreekbaar

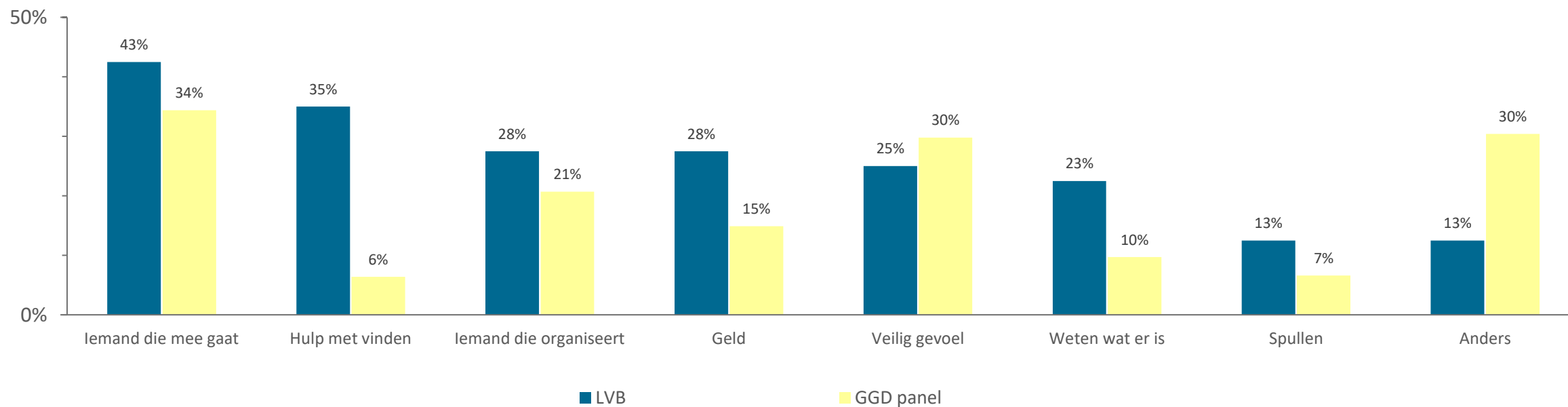
Sociaal netwerk

Sociaal netwerk

Nieuwe activiteiten

Wat heb je nodig om nieuwe activiteiten te doen?

Behoefte: Sociaal netwerk

- Werken aan een groter sociaal netwerk.
- Soms te afhankelijk van begeleiding (mede door corona).
- Goede verdeling maken in taken van de begeleiding, naasten, en vrienden.

Bedankt!

